

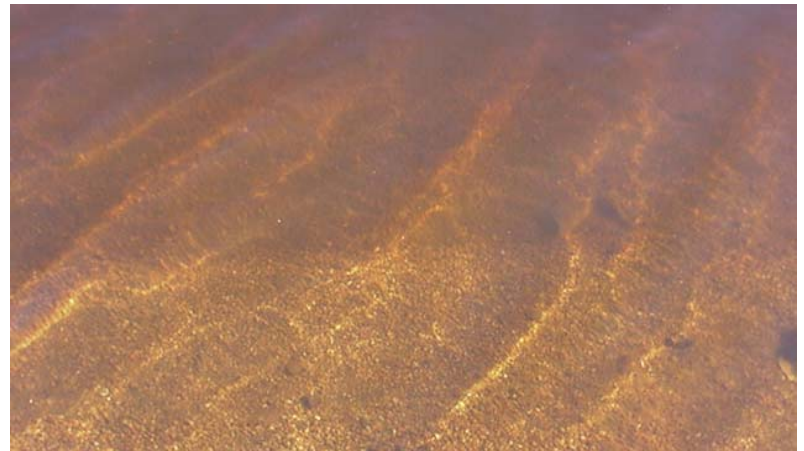
Ett exempel från Västra Götaland

Cecilia Niklasson

Projektet

- Sammanställning av registeruppgifter för att få en bild av var det finns kemiska risker i vattenmiljöer
- En av flera grunder för klassningen av kemisk status i vattendrag, sjöar och kustområden. En del av arbetet med EU:s ramdirektiv för vatten

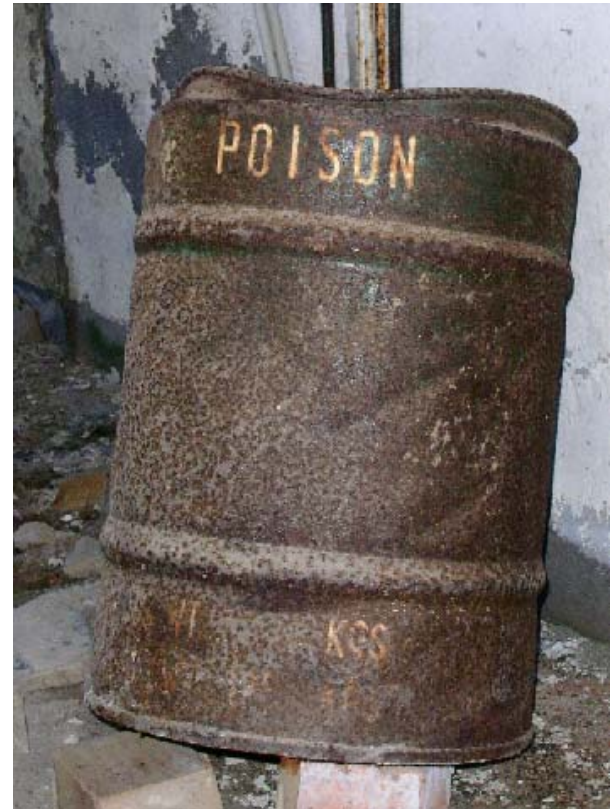
Västra Götaland

- Västra Götalands län är Sveriges näst största län med 17 procent av landets befolkning fördelad på 49 kommuner
- Ca 10 000 misstänkt förorenade platser
- Ca 150 områden i riskklass 1 och ca 1 200 områden i riskklass 2
- Ca 1 000 aktiva tillståndspliktiga verksamheter i länet enligt miljöbalkens bestämmelser
- 21 huvudavrinningsområden

Mer om projektet

- Vattenmyndigheten finansierar projektet, men placeringen är på miljöskydds enheten
- Vattendirektivets prioriterade ämnen
 - 41 stycken
 - I huvudsak tungmetaller, pesticider, klorerade organiska ämnen och aromatiska föreningar
 - Många av de "klassiska" miljögifterna: DDT, tributyltennföreningar, PAH:er, kadmium, bly, kvicksilver, lindan och trikloretylen
- KemI och Naturvårdsverket har kompletterat med s.k. särskilt förorenande ämnen, t.ex. dioxiner, vissa metaller, PFOS, fler pesticider

Underlag

- Mall från Skåne
- **EMIR** – *Emissionsregister*, databas för lagring av uppgifter från verksamheter, huvudsakligen utsläppsuppgifter
- **SMP** – *Svenska miljörapporteringsportalen*
- **MIFO** – *Metodik för inventering av förorenade områden*, databas med uppgifter över misstänkt förorenade områden. Områden riskklassificeras i klass 1 till klass 4, där klass 1 är den allvarligaste
- **Produktregistret** – Kemikalieinspektionens register om alla yrkesmässigt importerade eller tillverkade ämnen och ämnen som ingår i kemiska produkter
- **Två examensarbeten** – Sammanställningar av användning av kemiska ämnen, dels från Göteborgs miljöförvaltning, dels från Länsstyrelsen i Västra Götaland. Två exempel på tillsynsprojekt där användning av "vattendirektivsämnen" ingick

Avvägningar och avgränsningar

- MIFO: De två högsta riskklasserna, 1 och 2. Samt en del utvalda objekt, t.ex. alla förorenade vattentäkter
- EMIR: Endast de verksamheter som har utsläpp direkt till vatten, inte de som endast har utsläpp till avloppsreningsverk

Genomförande och resultat

- Uttag ur EMIR, MIFO-databasen och produktregistret
- Alla uppgifter kopplades till avrinningsområden
- Trettiotal Excelfiler med uppgifter

matpunkt	anlaggnr	anläggning	branschkod	instans	status	nordkoord	ostkoord	kommun	flöde	resultat
ED	1496-1162	Hagåsentippen	90.004-5	B	Vilande	6468280	1386700	Skövde	Ut	Totalt
Anl.uppg	1496-1162	Hagåsentippen	90.004-5	B	Vilande	6468280	1386700	Skövde	Ut	Totalt
MFO	F1496-4011	Rödåyr: Lillegården B			Klass 2	6469332	1384110	Skövde		
ED	1498-1139	Ask-,plast och slampolag Ekedalen,Ragn-Sells Varv	90.004-5	B	Aktiv	6455500	1384500	Tidaholm	Ut	Totalt
MFO	F1498-4001	Rödåyr: Övertorp			Klass 1	6455981	1384962	Tidaholm		
MFO	F1498-4003	Rödåyr: Smedagården			Klass 2	6457577	1383910	Tidaholm		
ED	1493-1102	Katrinefors Bruk	21.111-1	A	Aktiv	6510500	1385500	Mariesad	Ut	Totalt
Anl.uppg	1493-1102	Katrinefors Bruk	21.111-1	A	Aktiv	6510500	1385500	Mariesad	Ut	Totalt

IARO	Vattenförekomst-ID	Tungmetaller	Pesticider	Industriella föroreningar	Andra föroreningar	Särskilt förorenande ämnen	Reduktion	Genomför	Utredning
Tidan (108000)	646806-138540	Kadmium, bly, kvicksilver, nickel, arsenik		Nonylfenol	PAH	Krom, zink, koppar			20000-40000
Tidan (108000)	647220-139174	Bly, kadmium, kvicksilver, nickel, arsenik, kobolt				Zink, koppar, krom			10000
Tidan (108000)	650904-138532	Arsenik, kvicksilver, kobolt, kadmium, bly, nickel		<i>Aromater, klororganiska föreningar</i>		Dioxiner, PCB, zink, krom, koppar			20000-40000
Tidan (108000)	647494-138376	Kvicksilver, nickel, kadmium, bly, arsenik		<i>Aromater, trikloretylen, xylen, nonylfenol</i>		Krom, zink, koppar			20000-40000
Tidan (108000)	646674-138690					Krom			
Tidan (108000)	645650-139254	Bly*				Krom			
Tidan (108000)	649728-138328	Arsenik		<i>Aromater</i>	Pentaklorfenol	Krom, koppar			20000-40000
Tidan (108000)	648577-139292	Arsenik				Krom, zink, koppar			10000
Tidan (108000)	649861-138422		Atrazindesetyl, BAM						
Tidan (108000)	645091-139471	<i>Tungmetaller</i>		<i>Aromater, trikloretylen</i>		Risk för Krom			20000-40000

Problem: Databaserna

- **EMIR:** Enhetsfel, milligram istället för mikrogram etc.
- **MIFO-databasen:** Uppgifterna är ofta uppskattade, t.ex. antas vissa verksamheter använda vissa kemikalier
- **MIFO-databasen** är inte fullständig, arbetet med inventering pågår ständigt och nya områden läggs in, objekt klassas om pga nya uppgifter, m.m.
- **Produktregistrets** uppgifter får hanteras noggrant, i vissa fall finns uppgifterna registrerade på huvudkontor eller försäljningskontor.

Åtgärdsprogram

Handläggare från miljöskydds-enheten har deltagit i framtagandet av åtgärder och kostnadsberäkningar

Tack för att ni lyssnade!

